

**XVII. školsko natjecanje iz hrvatskoga jezika
2. veljače 2012.**

drugi (II.) razred

zaporka

--	--	--	--	--	--

(peteroznamenasti broj i riječ)

broj bodova:

80

Upute natjecateljima

1. Test se piše 90 minuta.
2. Prije rješavanja testa treba pažljivo ispuniti listić sa zaporkom (čitljivo i pravopisno točno).
3. Natjecatelj zaporku treba napisati na bijelu i žutu omotnicu i na prvu stranicu testa.
4. Zadatke testa treba pažljivo pročitati.
5. Treba pažljivo slijediti upute u zadatku.
6. Rješenja treba upisivati (crnom ili plavom kemijskom olovkom) na za to predviđena mjesta.
7. U testu nije dopušteno precrtavanje, ispravljanje i šaranje (ako postoje nedoumice pri oblikovanju točnih odgovora, treba se koristiti radnim papirom dobivenim od škole).
8. Da bi se priznali, odgovori trebaju biti napisani pisanim slovima.
9. Da bi se priznali, odgovori trebaju biti pravopisno i gramatički točni.
10. Nakon završetka pisanja test, radni papir i bijelu omotnicu treba staviti u žutu omotnicu koju treba predati članu povjerenstva.
11. Nakon objave privremene ljestvice poretka natjecatelj ima pravo uvida u test i pravo na pisanu žalbu.

Želimo ti uspjeh na natjecanju!

Školsko povjerenstvo:

1. _____
(predsjednik Školskoga povjerenstva)
2. _____
(član Školskoga povjerenstva)
3. _____
(član Školskoga povjerenstva)

1. Zaokruži riječi koje treba pisati velikim početnim slovom.

mljet je najjužniji među većim jadranskim otocima. u neposrednoj je blizini dubrovnika, korčule i elafitskih otoka, a od poluotoka pelješca odvojen je mljetskim kanalom. najšumovitiji je otok hrvatskoga dijela jadrana, s prevlašću zimzelene šume hrasta crnike i autohtonog bora pinije (*pinus pinea*). kako je u povijesti često bio zamjenjivan s maltom, na otoku postoji i odisejeva špilja kao podsjetnik da se drevna ogigija baš tu nalazila, a svoju hrid ima još jedan slavni brodolomac: sveti pavao. otokom su prošli grci i rimljani, velik su trag ostavili benediktinci, a od 13. stoljeća razvijao se u okviru dubrovačke republike. neki kažu kako i psi maltezeri potječu s mljeta.

5	
---	--

2. Razvrstaj glagolske oblike iz teksta.

Bio jednom jedan kralj kojega je moć bila potpuno izludjela te je sagradio hram sa svojim kipom od zlata. Donijevši dekret da svi dvorani moraju bar jednom dnevno pasti ničice pred kipom, provodio bi dane promatrajući ih iz prikrajka. Kako vrijeme prolažaše, njegovo je ludilo raslo. Kako bi provjerio privrženost ostalih podanika, posla stražare neka dovedu prvoga čovjeka na kojega naiđu izvan dvora. Čuvari dovedoše staroga prosjaka i zapriete mu smrću ne bude li kleknuo pred kraljevim kipom. Unatoč prijetnji starac se odbi pokloniti kipu. Njegova će hrabrost toliko ganuti kralja da će se zastidjeti zbog svoje ludosti.

infinitiv _____

prezent _____

perfekt _____

pluskvamperfekt _____

aorist _____

imperfekt _____

futur prvi _____

futur drugi _____

imperativ _____

kondicional prvi _____

glagolski prilog sadašnji _____

glagolski prilog prošli _____

6	
---	--

11	
----	--

3. Označi padež uobičajenom kraticom (N, G, D, A, V, L, I) iznad svih sklonjivih riječi u tekstu.

Kada bi u prirodi postojao pokal za prvaka u zaboravljanju, zasigurno bi pripao vjeverici. Hrani se orašastim plodovima, a zalihe zakapa u zemlju. Svoja spremišta rijetko pronade, ali zato marljivo poput vrtlara mnogo toga posadi.

3	
---	--

4. Upiši rečenične znakove (razgotke).

- a) Nisam sumnjao u to da će Ivica Olić iako pod teškim pritiskom odigrati utakmicu života
- b) Dragutin Tadijanović rodio se u Rastušju 4. studenoga 1905. godine a umro u Zagrebu 27. lipnja 2007. godine
- c) Kamo si krenuo upita me uznemireno
- d) Osim što se Orlandovim stupom diči Dubrovnik možemo ga naći i u drugim europskim gradovima u Bremenu Rigi Pragu ili Veroni

4	
---	--

5. Napiši dijakritičke znakove iznad slova c.

Zabijeni u pecine civilizacije, opcinjeni jurecim, carobnim slicicama, pretvorili smo se u šcucurene gledace, robove mocnih ekrancica.

3	
---	--

6. Razvrstaj riječi u tablicu.

Vozim u četvrtoj brzini Slavonskom avenijom prema istoku i razmišljam kamo ću. Natrag? Eh, to ne.

promjenjive riječi	nepromjenjive riječi

2	
---	--

12	
----	--

7. Napiši na crtu točan oblik dvoglasnika ie (ije/je/e/i).

Prava ljubav ne bl___di pod utegom vr___mena, ne m___nja se svakom prom___nom, u njoj nema pob___dnika ni pob___đenih, pr___kora ni pr___pada, puna je v___re, mira i razum___vanja.

3	
---	--

8. Ispravi pogriješke tako da rečenica bude pravopisno točna.

Neznam jeli svjesna da je naj bolji način borbe s ne razumijevanjem okoline večernja šetnja s ugodnim sugovornikom, tj. samnom.

2	
---	--

9. Zaokruži slova ispred rečenica u kojima treba biti polusloženica.

- a) Pobornici pop glazbe imaju visok prag tolerancije kad je riječ o tekstu pjesme.
- b) Postavljen je kamen temeljac buduće suradnje.
- c) Učenicu godine Anu Mariju Mraz vidjet ćete na naslovnici školskoga lista.
- d) Na spomen ploči na pročelju školske zgrade ime je velikoga pjesnika.

2	
---	--

10. Ispiši korijenske morfeme svih riječi u rečenici.

Planiram donositi čvrste, djelotvorne mjere.

2	
---	--

11. Ispiši oblikotvorne morfeme iz podcrtanih riječi.

Želja mi je izgraditi kućicu negdje u primorju.

1	
---	--

12. Odredi točnost ili netočnost tvrdnji.

- a) Oblikotvorna osnova nepromjenjivi je dio riječi.
- b) Aloosnova je inačica osnove riječi.
- c) Rječotvorna osnova isto je što i korijen riječi.
- d) Rječotvorna osnova služi za tvorbu oblika riječi.

T – N

T – N

T – N

T – N

2	
---	--

12	
----	--

1. Zadatak ima dva dijela.

a) Ispiši riječi koje sadržavaju prefiksalni morfem.

b) Ispiši alomorfe iz tih riječi.

Kraj razbacanih knjiga sjedi ražalošćena mala kraljevna raspletene i raščupane zlatne kose.

a) _____

b) _____

4	
----------	--

2. Zaokruži mislene (apstraktne) imenice u poslovicama.

Bez slobode kao riba bez vode. Bez zdravlja nema bogatstva.

1	
----------	--

3. Napiši nominativ množine svih imenica muškoga roda s dugom množinom.

Mač koji je kralj Artur izvukao iz stijene bio je znak njegove predodređenosti. U dvorcu Camelotu imao je okrugli stol za kojim je silno želio sjediti svaki pošten vitez u srednjem vijeku.

3	
----------	--

4. Napiši podcrtanim imenicama gramatički rod i spol onoga na što se odnose.

Lijepa li i pametna djevojčeta! Curičak stasom, a ljudina glasom!

riječ	gramatički rod	prirodni rod (spol)
djevojčeta		
curičak		

5. Zaokruži slovo ispred rečenice s pravilnim oblikom vokativa.

a) Mjesecu, osvijetli mi put!

b) Puže, daj malo brže!

c) Dođi, siromaše, u moj dom!

d) Marica, nemoj sve gledati tako crno!

2	
----------	--

1	
----------	--

11	
-----------	--

18. Napiši imenice ženskoga roda u dativu jednine.

Dnevni je red zapeo kod kadrovske križaljke, točke koju je banka istaknula kao uvjet za kreditiranje tvrtke.

2	
---	--

19. Popuni tablicu tako da pokraj ispisane riječi napišeš naziv glasovne promjene.

Svi se mi rađamo kao prinčevi, a tijekom života postajemo žapci. Može li se ljubavlju odoljeti preobrazbi?

riječ	glasovne promjene
prinčevi	
žapci	
može	
ljubavlju	

4	
---	--

20. Zaokruži imenice u nezavisnim padežima.

Evo što pričaju mornari: Englezi su odlučili dokazati da je vjerovanje u nesretni petak obično praznovjerje. Zbog toga su brod počeli graditi u petak. U petak su ga i porinuli u vodu. Brod su nazvali Petak. U petak su se uputili na plovidbu, u petak se brod razbio i potonuo.

(Prema D. Harmsu, *Evo što pričaju mornari*)

3	
---	--

21. Napiši tražene oblike vlastitih imena.

Članovi Hrvatskoga kluba putnika na svojem putu oko svijeta u 60 dana dionicu od (Machu Picchu, G) _____ do (Rio de Janeiro, G) _____ prevalit će motorima poput legendarnoga Guevare.

2	
---	--

11	
----	--

22. Napiši pravilnu (brojivu) i zbirnu (kolektivnu, nebrojivu) množinu podcrtanih imenica.

Budući da se gradnja broda bližila kraju, odrezao je s obližnjega drveta granu za baklju i o nju objesio nauljen snop trske.

imenica	množina	zbirna množina
brod		
drvo		
grana		
snop		

4	
---	--

23. Razvrstaj pridjeve prema značenju.

U njihovu stanu sagovi su skupi, a ormari s brušenom, kristalnom staklarijom; hrastov ormar za knjige, ali samo one ukoričene, enciklopedijske; slike su isključivo od slavni autor, a odjeća im je uvijek besprijekorna – sve je „po propisu“.

opisni pridjevi: _____

odnosni pridjevi: _____

3	
---	--

24. Zadatak ima dva dijela.

a) Zaokruži neodređene oblike pridjeva.

b) Zaokruži jednu od podcrtanih riječi kako bi tvrdnja bila točna.

One male cipele zaista su ti male.

Zadaća je bila teška, ali ni ta teška zadaća Janu nije predstavljala problem.

Razlikovnost oblika (određeni/neodređeni oblik pridjeva) u navedenim rečenicama ostvarena je na odsječnoj (segmentnoj)/nadodsječnoj (suprasegmentnoj) jezičnoj razini.

3	
---	--

10	
----	--

25. Zadatak ima dva dijela.

- a) Ispiši u tablicu sve pridjeve iz ponuđene rečenice u nominativu i u rodu u kojem se nalaze u rečenici.
- b) Kompariraj ih.

Ali-Baba je do rijetka blaga došao na vrlo jednostavan način: pred velikom je špiljom glasno povikao: „Sezame, otvori se!“

pridjev	komparativ	superlativ

26. Zaokruži slovo ispred točno napisane rečenice.

3

- a) U elizabetinskome dobu na Elizabetinu dvoru cvjeta Elizabetinsko kazalište.
- b) *Eneida* je Vergilijev ep, a *Davidijada* vergilijanski.
- c) Velikoga Talijanskog pjesnika oponašat će stoljećima.

1

27. Razvrstaj zamjenice u tablicu.

Rekla im je kako želi da pri čitanju razmišljaju o tome u kojem ih smislu ta djela uznemiruju, čine da se osjećaju pomalo neugodno, navode ih da pogledaju oko sebe i razmisle o ovom našem svijetu, da ga, poput Alice, promotre nekim svojim *drukčijim* očima.

osobne (lične)	povratne	posvojne	povratno-posvojne	pokazne	upitne i odnosne	neodređene

4

8

28. Zadatak ima dva dijela.

- a) **Zaokruži zamjenice koje su pogrešno upotrijebljene.**
- b) **Napiši iznad njih pravilne oblike.**

Luko Paljetak napisao je *Skroviti vrt*, imaginarni dnevnik Cvijete Zuzorićeve. U ovaj njezin skroviti vrt upisivala je naša Cvijeta misli i osjećaje.

2	
---	--

29. Zaokruži slovo ispred rečenice s enklitičkim (nenaglašenim) oblikom zamjenice *vi*.

- a) Vas uistinu nije lako impresionirati.
- b) Pjesnici, tko vas je poslao pjevati u tminu?
- c) Zašto su poslali vas, a ne nas?
- d) Vi nas nadahnjujete bar onoliko koliko mi nadahnjujemo vas.

1	
---	--

30. Zaokruži pravilan oblik zamjenice.

- a) Ne žalim **za ničim/ni za čim** osim za Dunavom.
- b) **Kakav god/Kakavgod** problem imao, zajedno ćemo ga riješiti.

2	
---	--

5	
---	--